

MĚSTO SVITAVY

Svitavy, 25. dubna 2018

Akce k připomenutí významných výročí státnosti ve Svitavách

Rok 2018 je v mnoha historických aspektech výjimečný. Právě z tohoto hlediska je připravována řada akcí, v jejichž průběhu se nacházíme. Ve zpravodaji Naše město vychází seriál Naše osmy, který mapuje podle měsíců výroční události. Těžiště oslav 100 let vzniku samostatného státu bude ale na podzim letošního roku.

Oslavy budou zahájeny **Poutí ke sv. Jiljí**, kde se historický program na horní části náměstí bude věnovat Velké válce (1914–1918). Na podzim bude zahájen **cyklus přednášek** v muzea s tematikou Naše osmy (1918, 1938, 1948, 1968). V říjnu bude **odhalen nový pomník České státnosti na náměstí**, který připomene návštěvu TGM ve Svitavách. Na odhalení bude navazovat **výstava Naše osmy aneb Svitavské století na fotografiích**. Výstava představí proměny města v horizontu cca 100 let s důrazem na osmičkové letopočty. V případě získané finanční podpory z podané žádosti o grant bude k výstavě připravena i **publikace** s unikátními fotografiemi, které budou publikovány vůbec poprvé. V listopadu je naplánováno **odhalení pamětní desky na místě židovské synagogy**, která byla zničena

Město Svitavy se ihned po sametové revoluci vydalo na nelehkou cestu **hledání vlastní identity**. Celková teze byla vyjádřena v jednoduché větě *Návrat ke kořenům*.

Šedivé, typicky socialistické, průmyslové město se vydalo na obtížnou cestu do společnosti sebevědomých měst, která měla výrazně menší problém se svou minulostí. Příběh Svitav je však i **příběhem hledání státnosti**, soužitím Čechů s Němci a Židy, identity města na Moravě či v Čechách a sepsání vlastní historie, v níž by nebyl akcentován nacionalistický a třídní pohled.

Cesta k identitě města vede přes pochopení minulosti vlastního místa, přes pojmenování a uchopení vlastních dějinných příběhů. Svitavy se hlásí k moravským i novodobě českým kořenům, připomínají, že město vyrůstalo do vyhnání německých obyvatel v roce 1945 z regionálních tradic se všemi sociálními aspekty. Město má historickou duchovní tradici, svébytný kulturní, spolkový, společenský vývoj. A to, že čistě německé město nakonec akceptovalo vznik RČS, že se ocitlo na straně aktivismu a že tehdejší zastupitelé v roce 1935 jednohlasně jmenovali TGM čestným občanem, je inspirativní, nadčasové. V kolizi nejsou dějiny v době obou totalitarismů. Jsou to stále „naše, intimní“ dějiny.

Po zásadní **regeneraci městské památkové zóny**, jádra města (1993–94), byla připomenuta společná německo-česká minulost **instalací bronzového kříže na společném hrobě svitavských obyvatel z května 1945** (v roce 1993), instalace **pamětní desky rodáka prof. Viktora Felbera**, oběti nacistické perzekuce (v roce 1994), instalace **pamětních desek rodáka Oskara Schindlera**, Spravedlivého mezi národy (roku 1994), **pamětní desky mecenáše města Oswalda Ottendorfera** k 100. výročí úmrtí (2000), **pietní úpravou a pamětní deskou židovského hřbitova** (2003), historickými **expoicemi Hledání hvězdy Davidovy** (2008) a **Labyrint svitavských příběhů** (2012). Výrazem chápání a připomínání historie mohou být i položené **Kameny zmizelých** na náměstí, či péče o válečné hroby a jejich obnova a péče o památky obecně. Svitavy se pak v řadě publikací věnují vlastní historii. Zásadní tituly **Kronika města Svitavy** a její pokračování byly vydány v roce 2006 a 2016.

Radoslav Fikejz